

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

II. Eius auctor Iacobus Andreae, vulgo Schmidlein.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

siculis statuendi, ac concordia reducenda? ne adversariis nostris & inimicis, non sine causa inconstantiam nostram, levitatem, & divisionem videntibus, fabula ultra simus? Omnes enim qui hactenus fuerant habiti conventus & colloquia illum discordia ignem auerunt magis quam extinxerunt, singulis opiniones suas mordicus tuentibus. Non facile, inquit Chrysofomus de hæreticis loquens, *sententiam ejusmodi homines mutant. Quicquid venerit, numquam illi à suo discedunt proposito etiam si veritas lux clarissima ante oculos proponatur: ut quibus durum sit caput, collum ferreum, & frons area, ut Esaias dicit: eoque emolli non possint.* Id certe in Novis nostris Evagelicis verissimū compertum fuit, apud quos omnes vix cœptæ actiones abruptæ, omnesq; cōventus sine ullo fructu soluti fuerunt. Quis enim non miserabilem illam confusionē dixerit, videns ab una eademque civitate jam hos ejici, illos vocari, mox rursus his expulsis illos revocari? ubi Magdeburgi accidit, ubi Heshusius Superintendens Senatus jussu de nocte in currum cū suis conjectus, & alio evectus fuit, eo quod doctrina ipsius Senatui per omnia non probaretur. Idem Ratisbonæ & alibi evenit. Quocirca hiis incommodis remedium adferre satagens Dux prædictus cum Jacobo Andrea, Theologiae Doctore & Academiae Tubingensis Cancellario egit, ut manū operi admoveret, & ex omnium religionum centonibus, unam aliquam bonam, si fieri posset, concinnaret.

II. Erat vero Jacobus Andrea raræ doctrinæ & magni ingenii homo, ac, si Lutheranis credimus, qui post Lutherum in Theologiae scientia facile secundas obtineret. Hic idem Mompelicardi cum Beza congressus, nec canitie nec calvitie ejus adduci potuit, ut amicam ipsi manum porrigeret, aut inter fratres locum daret. Sed & idem in conventu Wormatiensi visus fuit pallio aulicum in morem facto manicisque exornato indutus, cultro venatorio ad latus accincto, ut Rescius testatur. Tandem ambitiosus hic Faber, Snepfii & Brentii Junioris, collegarum suorum opera ad-jutus, librum procutit, quem *Concordia Formulam* inscripsit, quod eo omnes articuli comprehenssi essent, in quibus ille consensum inter Lutheranos introducere ac firmare volebat, sperans hac ratione se Catholicos quoque insecuturum. Est vero libro hoc in superiori Germania nihil tritius, Bibliorum fere magnitudine, & vernacula lingua cōscriptus, ut ab omnibus legi, & quid credendum sit, sciri posset. In hac ille tam Calvinista-

rum errores quam Catholicam fidem in quibusdā articulis damnat, optans inter alia, ut Deus horrendis tam Papistarum quam Calvinistarum blasphemis finem imponat. In multis vero liber hic à primis Protestantium fidei Confessionibus longissime discedit, ut notat *Harmonia Genevensis*. Speciatim quædam enarrare non possum, quod Latina lingua, quod quidem sciam, numquam liber ille sit editus. Veruntamen alii gnari Germanici idiomatis, interque hos etiam Saxo quidam plures novas hæreses, præter infinita mendacia, notarunt. Quid doctissimus ille Cardinalis Bellarminus hoc de libro sentiat, scripta ejus testantur. eandem Lindanus quoque scripto cui titulus est *Cōcordia discors*, refutavit. Sed & Sturmius novam quandam ad cælum viam monstrare nobis voluit, publicato anno M. D. LXXXVIII. libro, cui titulum fecit, *Media via*; qui tamen nequaquam effecit quo minus Argentoratum eidem libro Concordiæ multis post annis subscripserit.

III. Librum hunc à Smidelino eusum, Dux Wirtembergicus ad plerosque omnes Imperii Principes & civitates Augustanæ Confessionis circum-misit, nequaquam eodem vultu ubique receptum. Ex omnibus vero Principibus nemo faciliorem se præbuit quam Augustus Dux Saxonie Elector, qui operæ precium judicabat, *communi hac doctrina Formula* omnes Lutheranos, tot factionibus hæcenus distractos, colligari. Eundem librum amplexi sunt Ulma, Biberacum, Norlinga, Dunkel-spülum, Heilbrunna, & aliæ Sueviæ civitates, Principis potissimum Wirtembergici ipsis finitimi commendatione; uti & Argentina tandem, nimirum Anno M. D. XCI. licet Scholæ illius quondam Rector Sturmius, cui Beza tantum tribuit, scriptis suis librum illum jam olim valde infamasset. At aliæ civitates tot mutationum pertæsa, Confessionis suæ inhærebant, tam librum quam auctorem irridentes. In illum circumfertur distichon perquam argutum:

R. habet Ausonium liber hic, R. habetque Pelasgum.

R. habet Hebraum, prætereaque nihil.

Hæc quorundam tergiversatio fecit ut auctor ipse rheda hinc inde circumvehi voluerit, *Formulam hanc Concordia* tamquam Palladium aliquod aut Arcam Federis circumferens, locis quibusdam magna cum gratulatione exceptus, aliis explosus, prout stultarum opinionum venti hos vel illos afflarant. Ille maximos minimos ubique præfere, rogare ut subscriberent, ne Collegiorum quidem

Rectori-